

लोक सेवा आयोग

नेपाल शिक्षा सेवा, मुद्रण व्यवस्थापन समूह, मुद्रण व्यवस्थापन उपसमूह तथा नेपाल संसद सेवा, शिक्षा तथा मुद्रण समूहको राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार दुई चरणमा परीक्षा लिइने छ :
 प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा पूर्णाङ्क :- २००
 द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता पूर्णाङ्क :- ४०

प्रथम चरण – लिखित परीक्षा योजना (Examination Scheme)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या X अङ्कभार	समय
प्रथम	मुद्रण व्यवस्थापन I	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice)	१००X१ = १००	१ घण्टा १५ मिनेट
द्वितीय	मुद्रण व्यवस्थापन II	१००	४०	विषयगत (Subjective)	१०X१० = १००	३ घण्टा

द्वितीय चरण

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
सामूहिक परीक्षण (Group Test)	१०	सामूहिक छलफल (Group Discussion)	३० मिनेट
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक	-

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा अंग्रेजी वा नेपाली अथवा अंग्रेजी र नेपाली दुवै हुन सक्नेछ ।
- माथि उल्लिखित सेवा, समूहहरूको पाठ्यक्रमको प्रथम पत्र एउटै हुनेछ भने द्वितीय पत्रको विषयवस्तु फरक फरक हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- प्रथम पत्रको एकाइ र प्रश्नसंख्या निम्नानुसार हुनेछ :

प्रथम पत्रका एकाइ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
प्रश्न संख्या	5	5	10	5	5	10	5	10	10	10	10	15
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- विषयगत प्रश्नका लागि तोकिएका १० अङ्कका प्रश्नहरूको हकमा १० अङ्कको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।
- द्वितीय पत्रमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- यस भन्दा अगाडि लागू भएका माथि उल्लिखित सेवा, समूहका पाठ्यक्रमहरू खारेज गरिएका छन् ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०६३/२३/२० देखि (२०७२/०७/२४ को निर्णय अनुसार सामूहिक परीक्षण समावेश)

लोक सेवा आयोग
नेपाल शिक्षा सेवा, मुद्रण व्यवस्थापन समूह, मुद्रण व्यवस्थापन उपसमूह तथा नेपाल संसद सेवा,
शिक्षा तथा मुद्रण समूहको राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम
प्रथम पत्र:- मुद्रण व्यवस्थापन

1.	<i>History of printing press in Nepal</i>	5%
	1.1 Printing in Nepal: Past and present	
	1.2 Book publishing in Nepal	
	1.3 Development of printing industry in Nepal	
	1.4 Legal aspects of printing	
	1.5 Development of hand made paper	
	1.6 The evolution of Devnagari script	
	1.7 Paper industries in Nepal	
2.	<i>Computer Technology</i>	5%
	2.1 History of Computer	
	2.2 Micro Computer	
	2.3 Computer Print	
	2.4 Types of Computer	
	2.5 System of Number	
	2.6 Hardware & Software	
	2.7 Computer Network	
	2.8 Computer Programming	
	2.9 Computer Virus	
	2.10 Language of Computer	
	2.11 Email/Fax/Internet	
3.	<i>Proof Reading</i>	10%
	3.1 The language	
	3.2 Wrong font	
	3.3 Impose	
	3.4 The spelling	
	3.5 Design layout	
	3.6 The page checking	
	3.7 Proof readers marks	
4.	<i>Type Setting</i>	5%
	4.1 Layout	
	4.2 Design	
	4.3 Page making	
	4.4 Printing materials	
	4.5 Camera ready	
5.	<i>Pasting Layout</i>	5%
	5.1 Dummy	
	5.2 Font	
	5.3 Illustration	
	5.4 Graphic design	
	5.5 Layout	
	5.6 Pasting	
6.	<i>Camera Work</i>	10%
	6.1 Line / half tone	
	6.2 Screen	
	6.3 Negative / Positive process	
	6.4 Type of film	
	6.5 Chemicals	
	6.6 Types of camera	

लोक सेवा आयोग
नेपाल शिक्षा सेवा, मुद्रण व्यवस्थापन समूह, मुद्रण व्यवस्थापन उपसमूह तथा नेपाल संसद सेवा,
शिक्षा तथा मुद्रण समूहको राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

6.7	Film Development	
7.	Stripping	5%
7.1	Page making	
7.2	Masking	
7.3	Opaquing	
7.4	Register mark	
7.5	Gripper	
7.6	Exposure	
7.7	Final check	
8.	Plate Making	10%
8.1	Printing page	
8.2	Types of plate	
8.3	Plate coating	
8.4	Negative and positive plate	
8.5	Plate expose	
8.6	Developing the plate	
8.7	Gumming the plate	
8.8	Preparation of Plate for printing	
9.	Screen Printing	10%
9.1	Introduction of screen printing	
9.2	Stretching materials and equipments	
9.3	Exposure of the film on frame	
9.4	Frame setting	
9.5	Ink preparation	
9.6	Register mark alignment	
9.7	Paper Trimming	
9.8	Application of screen printing	
9.9	Printing of the materials	
9.10	Chemicals of screen printing (Manual or Automatic)	
10.	Paper	10%
10.1	Paper making	
10.2	Paper characteristics	
10.3	Runability and print quality	
10.4	Paper testing and evaluation	
10.5	Paper grades	
10.6	Cutting charts	
10.7	Equivalent weights	
10.8	Pulping	
10.9	Bleaching	
10.10	Paper Storage & Conditioning	
11.	Ink	10%
11.1	Ink making	
11.2	Special characteristics of ink	
11.3	Letter press ink	
11.4	Offset lithographic ink	
11.5	Gravure ink	
11.6	Flexographic ink	
11.7	Screen printing ink	

लोक सेवा आयोग
नेपाल शिक्षा सेवा, मुद्रण व्यवस्थापन समूह, मुद्रण व्यवस्थापन उपसमूह तथा नेपाल संसद सेवा,
शिक्षा तथा मुद्रण समूहको राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 11.8 Types of ink
12. **Binding** 15%
- 12.1 Types of Binding
- 12.1.1 Side stitch
 - 12.1.2 Center stitch
 - 12.1.3 Thread binding
 - 12.1.4 Hard binding
 - 12.1.5 Spiral binding
 - 12.1.6 Glue binding
- 12.2 Perform Binding
- 12.2.1 Farma cutting
 - 12.2.2 Folding
 - 12.2.3 Gathering
 - 12.2.4 Stitch / wire / thread
 - 12.2.5 Trimming
 - 12.2.6 Crease
 - 12.2.7 Paste the cover
 - 12.2.8 Trimming
 - 12.2.9 Packing
 - 12.2.10 Delivery

वस्तुगत बहुवैकल्पिक नमूना प्रश्नहरु (Sample questions)

1. **Who established the press for the first time in Nepal?**
 - A) PM Juddha Samsher J.B.R.
 - B) P.M. Janga Bahadur Rana
 - C) P.M. Padhma Samsher J.B.R.
 - D) PM Bir Samsher J.B.R.

Correct Answer Is (B)
2. **What is the full form of CRC?**
 - A) Computer ready copy
 - B) Contact ready copy
 - C) Copyholder ready copy
 - D) Camera ready copy

Correct Answer Is (D)
3. **What is a tint?**
 - A) Copy holder
 - B) Percentage and part of dots
 - C) Pin hole
 - D) Color manager

Correct Answer Is (B)
4. **Which film is used to make a surface plate?**
 - A) Positive
 - B) Half tone
 - C) Negative
 - D) 5 Stars

Correct Answer Is (C)
5. **Double crown is a size of paper**

लोक सेवा आयोग

नेपाल शिक्षा सेवा, मुद्रण व्यवस्थापन समूह, मुद्रण व्यवस्थापन उपसमूह तथा नेपाल संसद सेवा, शिक्षा तथा मुद्रण समूहको राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- A) 18" x 23"
- B) 20" x 30"
- C) 23" x 36"
- D) 30" x 40"

Correct Answer Is (B)

लोक सेवा आयोग